

พฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันและรักษาโรคฟันน้ำนม ในเด็กก่อนวัยเรียน ของผู้ปกครองเด็ก ในศูนย์สุขภาพชุมชนมะปราง ปี 2550

อานม บุพพาทิต*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติของผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียน ในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์สุขภาพชุมชนมะปรางตำบลลานสะแก อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองเด็กก่อนวัยเรียน (อายุ 3-5 ปี) จำนวน 237 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for WINDOWS 11.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)

จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 69.6 อยู่ในกลุ่มอายุ 27-38 ร้อยละ 52.7 อยู่ในสถานภาพคู่ ร้อยละ 90.7 รายได้เฉลี่ย 3,979.96 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 77.6 จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุดร้อยละ 74.3 สำหรับความเกี่ยวข้องกับเด็กพบว่าส่วนใหญ่เป็น บิดามารดา ร้อยละ 62.4 การมีเด็กที่อยู่ในการดูแลเลี้ยงดูพบว่า ส่วนมากมี 1 คน ร้อยละ 83.1 กลุ่มตัวอย่างรับความรู้เรื่องฟันและสุขภาพในช่องปาก จากวิทยุโทรทัศน์ มากที่สุด ร้อยละ 64.6 การรับบริการเมื่อมีปัญหาเรื่องฟันและสุขภาพในช่องปากส่วนใหญ่มีการใช้บริการที่ โรงพยาบาลอำเภอ ร้อยละ 83.5 ระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่

อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 51.9 ค่าเฉลี่ย 8.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.57 เจตคติส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ปานกลาง ร้อยละ 64.1 ค่าเฉลี่ย 2.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.22 การปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ร้อยละ 87.3 ค่าเฉลี่ย 2.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการปฏิบัติ พบว่ามีความสัมพันธ์กันน้อยในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p = 0.001$) ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับการปฏิบัติ พบว่ามีความสัมพันธ์กันน้อยในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.014$)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ ควรจัดให้มีการให้ความรู้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความรู้และเจตคติที่ถูกต้อง เพื่อประโยชน์ในการกระจายความรู้ไปสู่บุตรหลานและคนในครอบครัว โดยการใช้สื่อสุขภาพที่เหมาะสมกับพื้นฐานการวิจัยของประชาชน

บทนำ

สุขภาพอนามัยที่ดี เป็นองค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็นของชีวิต “เด็ก” เป็นทรัพยากรที่มีค่าของสังคม ทั้งนี้ ความเจริญของสังคมย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของเด็กที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ต่อไป การที่เด็กมีสุขภาพอนามัยที่ดี จะเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน (กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข)

*สาธารณสุขอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดมหาสารคาม

แม้จะขจัดโรคติดต่ออันตรายที่เป็นสาเหตุการเสียชีวิต บางโรคหมดไป แต่ก็ยังมีโรคติดต่อที่เป็นปัญหาใหม่เกิดขึ้น อีกทั้งยังมีโรคที่เว้นช่วงเกิดโรคมาร 20-30 ปีก็มาระบาด เกิดขึ้นอีกได้ ในปัจจุบันสภาวะทันตสุขภาพโดยเฉพาะ โรคฟันผุในฟันน้ำนมมีความชุกและความรุนแรงค่อนข้างสูง และยุ่งยากในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคล (กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. เม.ย. 2545)

สาเหตุการเกิดโรคฟันผุของเด็กก่อนวัยเรียน ส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมกรเลี้ยวของผู้ปกครอง เนื่องจากการรักษาโรคฟันผุในเด็กก่อนวัยเรียนทำได้ยาก เพราะเด็กก่อนวัยเรียนให้ความร่วมมือน้อย แนวทางที่เหมาะสมสำหรับเด็กกลุ่มนี้ควรเน้นไปที่การป้องกันการเกิดโรคฟันผุตั้งแต่เริ่มฟันขึ้น ซึ่งสามารถป้องกันได้อย่างมีประสิทธิภาพหากได้รับการดูแลอย่างถูกวิธีและปลูกฝังพฤติกรรมจนเป็นนิสัย ช่วยให้สามารถเก็บรักษาฟันให้มีสุขภาพดีและใช้งานได้ เด็กก่อนวัยเรียนยังไม่สามารถดูแลตนเองได้มากนัก ในการพัฒนาด้านใดๆก็ตามเด็กวัยนี้ต้องการความช่วยเหลือสนับสนุนเป็นอย่างมากจากพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็ก ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นผู้มีบทบาทในการดูแลเอาใจใส่และสร้างพฤติกรรมที่ถูกต้องให้แก่เด็ก จึงเหมาะแก่การปลูกฝังและส่งเสริมด้านการดูแลทันตสุขภาพ

เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า การควบคุมและป้องกันโรคทางทันตสุขภาพที่ดีที่สุด คือ ผู้ปกครองเด็กต้องมีส่วนร่วมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอนามัยส่วนบุคคล โดยเฉพาะการรักษาอนามัยในช่องปาก การรับประทานอาหารที่มีแคลเซียมและฟอสฟอรัสสูง มีฟลูออไรด์ที่พอเหมาะ ในการควบคุมและป้องกันโรคทันตสุขภาพในชุมชนที่มีอัตราป่วยสูงก็ต้องลดปัจจัยเสี่ยงเหล่านี้ถึงจะสามารถลดการเกิดโรคทันตสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับปัญหาทันตสุขภาพในเด็กก่อนวัยเรียน โดยเฉพาะโรคฟันผุ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ จากการสำรวจสภาวะทันตสุขภาพของประเทศไทยที่ผ่านมาในปี พ.ศ. 2527, 2532 และ พ.ศ. 2537 พบว่าเด็กก่อนวัยเรียนเป็นโรคฟันผุสูงถึงร้อยละ 71.6 , 82.8 และ 85.3 ตามลำดับ

จังหวัดมหาสารคาม จากการสรุปผลการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ปี 2546 กลุ่มอายุ 18 เดือน พบว่าเป็นโรคฟันน้ำนมผุ ร้อยละ 23.62 กลุ่มอายุ 3 ปี เป็นโรคฟันน้ำนมผุ ปี 2534 ,2540 และ ปี 2545 ร้อยละ 73.8,57.39 และ 80.61 ตามลำดับ และกลุ่มอายุ 5 - 6 ปี พบว่าเป็นโรคฟันน้ำนมผุ ปี 2530 ,2534 ,2540 และ 2545 ร้อยละ 43, 79.8, 80.99 และ 87.02 ตามลำดับ (นวลนิตย์ บุตรดีสุวรรณ. สรุปผลการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ปี 2546. กลุ่มงานสนับสนุนวิชาการ. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม. 2546 : 15)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาพฤติกรรมสุขภาพเด็กอายุ 3-5 ปีของผู้ปกครองเด็กเกี่ยวกับโรคฟันน้ำนมผุในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์สุขภาพชุมชนมะโป ตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ปี 2550 ขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรของผู้ปกครองเด็ก 3-5 ปี
2. เพื่อศึกษาความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติของผู้ปกครองเด็ก 3-5 ปี เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพในโรคฟันน้ำนมผุ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติกับการปฏิบัติของผู้ปกครองเด็ก 3-5 ปี เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพในโรคฟันน้ำนมผุ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยพฤติกรรมสุขภาพของผู้ปกครองเด็กอายุ 3-5 ปี ในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์สุขภาพชุมชนมะโป ตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ปี 2550 มุ่งศึกษาระดับความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตัวพร้อมทั้งหาความสัมพันธ์ โดยมีประชากรที่ศึกษาคือ ผู้ปกครองเด็กวัยก่อนเรียนอายุ 3-5 ปี ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2549 (จากทะเบียนราษฎร เกิดตั้งแต่ 1 พฤษภาคม 2544 ถึง 1 พฤษภาคม 2546) ทั้งหมด 637 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 237 คน (ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ที่ให้การเลี้ยงดู

อบรมสั่งสอนเด็กวัยก่อนเรียน และอาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกับเด็ก ซึ่งผู้ปกครองอาจเป็น บิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา พี่ เป็นต้น)

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้ปกครองเด็กวัยก่อนเรียน (อายุ 3- 5 ปี) ในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์สุขภาพชุมชนมะปราง ตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวนทั้งหมด 637 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการคำนวณ จากสูตรของ แดเนียล (Danial) ได้จำนวนตัวอย่าง 237 คน แล้วทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มหลายขั้นตอน

เครื่องมือในการเก็บข้อมูลในการวิจัย

1. แบบสอบถามเพื่อประเมินความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคทันตสุขภาพ ผู้วิจัยสร้างเอง

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปตามตัวแปร จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคฟันน้ำนมผู้ จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันโรคทันตสุขภาพ จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลการปฏิบัติของผู้ปกครองเด็กเรื่องโรคทันตสุขภาพ จำนวน 17 ข้อ

เมื่อปรับปรุงเครื่องมือเสร็จแล้ว จึงนำเครื่องมือมาตรวจคุณภาพ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของสำเนาภาษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำแบบสอบถามมาหาความเที่ยง (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาว่าเหมาะสมแล้ว นำไปทดลองใช้กับประชาชนที่มีลักษณะเหมือนกันกับกลุ่มตัวอย่างของตำบลใกล้เคียง ที่บ้านพะยอม หมู่ที่ 6 ตำบลเม็กดำ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม) จำนวน 30 ราย แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Crobachs Alpha Coefficient)

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม งานวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด นิยามศัพท์และสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเนื้อหาเพื่อสร้างข้อคำถาม โดยผ่านการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาและภาษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาความเชื่อมั่นกับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย

4. ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะเป็นผู้เก็บข้อมูลตามแบบสอบถาม

5. รวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์และบรรณาธิกรณด้วยมือ แล้วประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดการมีนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05

6. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของความเรียงประกอบตาราง พร้อมจัดทำรูปเล่มงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows 11.5 โดยใช้สถิติแบบพรรณนาในการวิเคราะห์ ดังนี้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ต่ำสุด ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าสูงสุด ต่ำสุด. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการปฏิบัติ,เจตคติกับการปฏิบัติ โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson Correlation (r)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประชากรที่วิจัยอยู่ในเขตรับผิดชอบของศูนย์สุขภาพชุมชนมะปราง ตำบลลานสะแก อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยวิจัยจากประชากรเด็กอายุ 3-5 ปี ทั้งหมด จำนวน 637 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 237 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรค

ทันตสุขภาพของผู้ปกครองเด็กวัยก่อนเรียน โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วย 4 ส่วน ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปรวมข้อคำถาม 10 ข้อ ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคฟันน้ำนม รวมข้อคำถาม จำนวน 15 ข้อ ส่วนที่ 3 ข้อมูลเจตคติเกี่ยวกับฟันน้ำนม จำนวน 15 ข้อ ส่วนที่ 4 ข้อมูลการปฏิบัติตัวของผู้ปกครองเด็กเกี่ยวกับโรคฟันน้ำนม จำนวน 17 ข้อ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ลักษณะประชากรและข้อมูลทั่วไป

เพศ จำนวนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 165 คิดเป็นร้อยละ 69.6 และเป็นเพศชาย จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4

อายุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 27 - 38 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.7 ค่าเฉลี่ยอายุของกลุ่มตัวอย่างคือ 38.86 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 11.72 อายุต่ำสุดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 15 ปี และอายุมากที่สุดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 74 ปี

สถานภาพการสมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อยู่ในกลุ่มสถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 90.7

การศึกษา พบว่าส่วนใหญ่จบการวิจัยประถมวิจั ร้อยละ 74.3

รายได้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 300 - 8,440 บาทต่อเดือน ร้อยละ 90.3 กลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ย 3,979.96 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4,486.12

อาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 77.6

ความเกี่ยวข้องกับเด็ก พบว่าส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างมีความเกี่ยวข้องกับเด็กโดยเป็นบิดา - มารดา ร้อยละ 62.4

จำนวนเด็กในปกครอง พบว่าส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีเด็ก 3-5 ปี ในปกครอง จำนวน 1 คน ร้อยละ 83.1

แหล่งข้อมูลข่าวสาร พบว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้รับความรู้เรื่องฟันและสุขภาพ ในช่องปากจากแหล่งข้อมูล (โดยที่กลุ่มตัวอย่างสามารถเลือกตอบได้หลายข้อ) ข่าวสารมากที่สุด จากวิทยุโทรทัศน์ ร้อยละ 64.6

การรับบริการเมื่อมีปัญหาเรื่องฟันและสุขภาพ

ในช่องปาก พบว่ากลุ่มตัวอย่างเมื่อมีปัญหาเรื่องฟันและสุขภาพในช่องปาก พบว่าส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างมีการใช้บริการที่โรงพยาบาลอำเภอ ร้อยละ 83.5

ความรู้เกี่ยวกับโรคฟันน้ำนมของผู้ปกครองเด็กอายุ 3-5 ปี

ผลการศึกษาความรู้ของผู้ปกครองเด็กในเรื่องทันตสาธารณสุข พบว่า ระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 51.9 รองลงมาคือระดับปานกลาง ร้อยละ 46.4 และระดับสูง เพียงร้อยละ 1.7 ค่าเฉลี่ยการตอบถูก คือ 8.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.57 เจตคติของผู้ปกครองเด็กอายุ 3-5 ปี เกี่ยวกับโรคฟันน้ำนม ผลการวิจัยกลุ่มตัวอย่างพบว่าระดับเจตคติเกี่ยวกับโรคฟันน้ำนม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเจตคติในระดับปานกลาง จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 64.1 และมีเจตคติในระดับดี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 35.9 ส่วนเจตคติไม่ดีนั้นไม่มี ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.30 ซึ่งอยู่ในกลุ่ม ปานกลาง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.22 ค่าสูงสุด 2.87 ค่าต่ำสุด 1.73

การปฏิบัติในการป้องกันโรคฟันน้ำนมของผู้ปกครองเด็ก อายุ 3-5 ปี

ผลการวิจัยกลุ่มตัวอย่างพบว่าระดับการปฏิบัติในการป้องกันโรคฟันน้ำนมในเด็ก อายุ 3-5 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการปฏิบัติในระดับดี จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 87.3 และมีเจตคติในระดับปานกลาง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 12.7 ส่วนการปฏิบัติไม่ดีนั้นไม่มี ค่าคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติ 2.87 ซึ่งอยู่ในกลุ่มดี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33 ค่าสูงสุด 3.00 ค่าต่ำสุด 2.12

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการปฏิบัติในการป้องกันโรคในการป้องกันและรักษาโรคฟันน้ำนมของผู้ปกครองเด็กวัยก่อนเรียน

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคฟันน้ำนม พบว่ามีค่า Pearson Correlation (r) = 0.207** ค่า p = 0.001 สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคฟันน้ำนม มีความสัมพันธ์กันน้อยในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (p = 0.001)

ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับการปฏิบัติในการป้องกันโรคในการป้องกันและรักษาโรคฟันน้ำนมของผู้ปกครองเด็กวัยก่อนเรียน

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคฟันน้ำนม พบว่ามีค่า Pearson Correlation (r) = 0.159* ค่า p = 0.014 สรุปได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับการปฏิบัติตัวในการป้องกันและรักษาโรคฟันน้ำนม มีความสัมพันธ์กันน้อยในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.014$)

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคฟันน้ำนม ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ต่ำ เจตคติปานกลาง ดังนั้นจึงควรมีการดำเนินงานสุศึกษาให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองได้แนะนำ สั่งสอนบุตรหลานด้วยองค์ความรู้ที่ถูกต้อง

2. จากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพทำนาทำไร่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา การเลือกใช้สื่อ ความยากง่ายของสื่อความรู้ และเนื้อหาในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สามารถสร้างความรู้ และเกิดเจตคติที่ดีในการป้องกันโรคฟันน้ำนม ทั้งด้วย ความอดทนเสียสละ ความเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติ

บรรณานุกรม

- กันยา สุวรรณแสง : จิตวิทยาทั่วไป : กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น : 2532
- กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย : การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสุขภาพช่องปาก : กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ : 2547
- กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย : ญญแจสู่ความสำเร็จของงานส่งเสริมสุขภาพช่องปาก : ออลพรีนซ์ออฟ.2545.
- กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย : ความรู้สำหรับประชาชน ครอบครัวสุขภาพฟันดี : เล่มที่ 1 : กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ : 2544
- กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย : ความรู้สำหรับประชาชน ครอบครัวสุขภาพฟันดี : เล่มที่ 2 : กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ : 2544
- กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย. คู่มือสำหรับผู้ดูแลเด็กและครูในการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในเด็กวัยก่อนเรียน. โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.พิมพ์ครั้งที่ 2 :2545.
- กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย. รายงานผลการสำรวจสภาวะในการป้องกันและรักษาโรคฟันน้ำนมแห่งชาติ ครั้งที่ 5 พ.ศ.2543-2544 กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2545.
- กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย : รูปแบบการส่งเสริมสุขภาพช่องปากผสมผสานเพื่อลดปัญหาฟันผุในกลุ่มเด็กปฐมวัย : ออลพรีนซ์ออฟ. 2548.
- ณัญญา ชลมนี่. การดูแลสุขภาพช่องปากเด็กวัยก่อนเรียนของมารดาซึ่งมารับบริการที่คลินิกเด็กดี โรงพยาบาลนาฏน อำเภอนาฏน จังหวัดมหาสารคาม. รายงานการค้นคว้าอิสระ มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.

